ލިޔަންކިޔަން ދަޢުމުގެ ދުވަހުގެ މުނާސަބަތުގައި މިނިސްޓަރު އޮފް އެޑިޔުކޭޝަންގެ

ޑރ. ޢާއިޝަތު ޢަލީ ދެއްވި ޚިޠާބު

بسم الله الرّحمن الرّحيم

الحمد لله ربّ العالمين والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبيا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

ލިޔަން ކިޔަން ދަޢުމަކީ މިއަދު ދުނިޔޭގައި އެ ހުނަރެއް ނޫނީ ސިފަތެއް، އަދި ކޮންމެ މީހަކުވެސް އުނގެނެން ޖެހޭގޮތުގެ ބޭނުންތެރި ހުނަރެކެވެ.

ލިޔަންކިޔަން ދަޢުމުގެ ދުވަހުގެ ދުނިޔޭގައި ފާހަގަކުރަނީ، ލިޔަންކިޔަން ދަތުރުގެ މުހިއްމުކަމުގެ މައްޗަށް ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުމަށެވެ. ދުނިޔޭގައި އެ ބޭނުމުގައި ކުރިއަށްދާ

ވަގުތުތަކެއްގައި ގިނަ ބަޔަކު ލިޔަން ކިޔަން ދަންނަ މީހުންގެ ތެރޭގައި އަދިވެސް ޝާމިލުނުވާކަން ނުދާނެއެވެ.

ލިޔަން ކިޔަން ދަޢުމަށް މިއަދު ހީވާ ގޮތެއްގައި އެހާ އަހަމިއްޔަތެއް ކަރާ ކިޔަވާފައިވާ ލިޔަންކިޔަން އެނގުން ބޭނުން ކަމަށްވެއެވެ.

ލިޔަން ކިޔަން ދަޢުމަކީ ވަރަށް ގިނަ ފެށުމެއްގެ އަސާސެވެ. ލިޔަން ކިޔަން ދަސްކުރުމަކީ ކިޔެވުމާ ގުޅިގެން ކިޔަވައިދޭ ހުރިހާ ބާވަތެއްގެ ދިރާސާގެ އަސާސެވެ.

ޝަހާދަތަށް ނުބެލެވޭ ސިފަ. އަދުގަނޑުމެންނަށް މުސްތަޤްބަލަކަށް ވާއިރު، މުސްތަޤްބަލްގެ ގޮތުގައި އަދާކުރަންޖެހޭ ވާޖިބުތަކެއް އަދާކުރުމަށްވެސް ލިޔަންކިޔަން އެނގުން މުހިންމެވެ. ނަމާދުކުރާއިރު ޤުރުއާން ކިޔުމަށާއި ހުކުމްތަކުގައި ދެރިން ތަރުބިއްޔަތު ކުރުމަށްޓަކައިވެސް ލިޔަން ކިޔަން އެނގެންޖެހެއެވެ. އެހެނަސް ހުނަރުހުރެއްޖެހެއެވެ. އަދުގަނޑުމެންގެ ދިރިއުޅުމުގެ އެހެނިހެން ކަންތައްތަކާގުޅިގެންވެސް އެތެރޭ ގޮތެއްގައި ބައިވެރިވުންއާމު ލިޔަން ކިޔަން އެނގިގެންނެވެ. ލިޔަން ކިޔަން ނޭނގޭ މީހުންނަށް އަދުގަނޑުމެންގެ މުޖުތަމަޢުން ގެއްލިގެންދާ ރައްޓެހިކަމެއް ވެއެވެ. ފުރުޞަތު ރައްޔިތުންނަށް ދިމާގެ ބައިވެރިވުން އޮންނަނީގެ ކަންތައްތަކުގައި ލިޔަންކިޔަން ނޭނގޭމީހުން، ދިމާގެ ދައުރު ކުޑަވެގެންދެއެވެ. އެކަމަށްގައި ހިނގާ އިޖުތިމާޢީ މަސައްކަތްގައި އެކުލެ ގޮތުގައި ރަޙުމަތްތެރި ވުމުގެ ފުރުޞަތުވެސް ލިޔަންކިޔަން ނުދަންނަ މީހުންނަށް ކުރިމަތިވާ ގޮތުގައި ނުލިބެއެވެ. ރަނގަޅު ކާރާއީ

ލިޔަން ކިޔަން ދަތުރުގެ މިއަދު ދުނިޔޭގައި އެ ހުނަރެއް ނޫނީ ސިފަތެއް، އަދި ކޮންމެ މީހަކުވެސް އުނގެނެން ޖެހޭގޮތަށް ބޭނުންވާ ހުނަރެކެވެ.

ލިޔަންކިޔަން ދަޢުމުގެ ދުވަހެއް ދުނިޔޭގައި ފާހަގަކުރަނީ، ލިޔަންކިޔަންދަޢުމުގެ މުހިންމުކަމުގެ މައްޗަށް ފުރުދުން ހިތްޖެހުމަށެވެ. ދުނިޔޭގައި އެ ބޭނުމުގައި ކުރިއަށްދާނެ

ކޮބައިކަމާއި ދުވަހުގެ ބިނާކުރުމުގައި ދެމިހުރުމަށް ކުރުވާނެ ކަންތައްތަކާ ކޮބައިކަން އެނގި އެގޮތުގެ މަޢިން ދިރިއުޅެވޭނީވެސް ލިޔުންކިޔުން އެނގިގެންނެވެ. ސަބަބަކީ، ލިޔުންކިޔުން ނޭނގޭ މީހަކަށް މިކަންކަމާ ގުޅޭ ރަނގަޅު މަޢުލޫމާތު ހޯދުމުގެ ފުރުސަތު ވަރަށްބޮޑަށް ކުޑަވެގެންދާނީއެވެ.

ރާއްޖެއަކީ މިހާތަނަށްވެސް ލިޔުން ކިޔުން ދަންނަ ވަރަށްމަތީ އިންސައްތައެއް އޮތް ޤައުމެކެވެ. ލިޔުން ކިޔުން ދަސްކުރުމުގެ މިމަތީ ނިސްބަތް ސަރުކާރުން ބޮޑެތި ދުވަހުގެ ޖަމާޢަތްތަކުން ތަޢުލީމާ ގުޅުން ދިރުވަންގެ ހިތްގައި އަރިހުން ތިމާގެ ސަޢުދުގެ މައްސަލަތެވެ. އެއްވެސް ފަރާތެއް ލިޔުން ކިޔުން ދަސްކޮށްދިނުމުގެ މައްސަލައިގައި ބައިވެރިވެފައިވާ ބާރުގެ މިސްކިތާއި މިއީ ބަޔަކު ގިނައިން ފަރާތް އެންމެ ފަހުން ވާހަކަ ދައްކާނެ ގޮތުން ފާހަގަކުރުމަށެވެ. މިއީ ބަޔަކު ފަސޭހަކުރާ ހުނަރުތަކެކެވެ. އެހެންކަމުން ލިޔުންކިޔުން ދަސްކުރުމަށް ފުރުޞަތު ހޯދައިދިނުން މުހިއްމެވެ. ތަޢުލީމީ މަރުޙަލާތަކުގައި ދަސްކުރާ ހުނަރުތަކުގެ ތެރޭގައި ކިޔުންތެރިކަން ބޮޑު ސަބަބެކެވެ.

ލިޔުންކިޔުން ދަންނަ މީހާ އިންސާނީ ޙައްޤުތައް ފާހަގަކޮށް އަހަރެން ކިޔަވައިދޭ ދުނިޔެއިގެ އެކަށީގެންވާ ކުޅަދާނަކަމުގެ ޙައްޤު ލިބޭނެ ގޮތަކަށް ފޯރުކޮށްދިނުމަކީ މުހިއްމު ކަމެކެވެ. އަދިވެސް ދުނިޔޭގެ ކޮންމެ ތަނެއްގައި ލިޔުންކިޔުން ނޭނގޭ ގިނަ ބައެއް ތިބިކަމީ ކަންބޮޑުވާ ކަމެކެވެ. މިއީ ކުރިއަރަމުންދާ ދުނިޔޭގައި އަމިއްލަ ނަފްސުގެ ދިފާޢުގައި ދެކެވެ. ލިޔުންކިޔުން ނޭނގުމަކީ ކޮންމެ އިންސާނަކަށްވެސް ދުރުކުރަންޖެހޭ ހުރަހެކެވެ. އެހެންކަމުން ލިޔުންކިޔުން ދަސްކުރުމުގެ އަގު ހެއްދުމަށް ހުރިހާ ކަމެއް ކުރަމުގެ ދެލިބަހެއް ކިޔަވައިދިނުމުގެ ފުރުޞަތު ވިއުގައާއި ދިރިއުޅުމަށް ބޭނުންވާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ހުނަރުތަކެވެ.

މަސައްކަތްތަކަށް ޖެހެއެވެ. ތަޢުލީމީ ނިޒާމުއްސުރެ ހަމަ ކޮންމެ އުމުރަކަށްވެސް ލިބެންއޮންނަ ކަމަކަށްވާއިރު އަދިގޮސްދޭނެ ދަސްކުރި މުޅިނަޙުވުގެ އަމާޒަކަށް ދޫން ވާނުވާނީ ދިރިއުޅުމަށް ބޭނުން ހުނަރުތަކާއި ނުވަތަ ދިރިއުޅުން ފަސޭހަކުރާ ހުނަރުތަކާއި ލިބެންކަމުގައި ދަކެވެ. މިއީ މިއަދު ދުވަހު ދުނިޔޭގެ ގ ގޮތުގައި އަބަދުން ދުވިދާނުވާނަމަ ހުނަރުތަކެކެވެ. އަދި މިއީ ދިރިއުޅުމުގެ ތަފާތު ބާރަމީތަކުން މިހާ ފޮހުވިއި، ބަދަލުވެގެންދާ ބާރަމީތަކާއި އުނދަގޫތައް ހުނަރުތަކެކެވެ. އަދި އެހެންމެ މިއީ ލިޔުންކިޔުން ދަސްކުރުން އެކަށީގެންވާ ގޮތްތަކަށް ހުނަރުތަކެކެވެ.

އަދި ކޮވިޑް އަށް ފެތުރުނު ނަމްސްތެރިގެ ދަތުރުގެ ދާއިރާގައި ޖުމުޢާޝް ދަށުން ހަމައެކަނި ކުރިއަށް އޮތުމުގެ ނިޒާމީ މުވާސަލާތުގައި މިހާރުގެ ނަޙުސްތާރީ ލިޔުންކިޔުން ދަސްކޮށްދިނުމުގެ މަސައްކަތްތަކުން އިތުރު ކުރިއެރުމާއި ތަރައްޤީ އައުމެވެ. ލިޔުންކިޔުން އެނގުމަކީ، ދިރިއުޅުން ފަސޭހަ ތަރައްޤީ ބާރަމީތަކާ އުފެއްދުމެވެ އަދި މަސައްކަތްތައް ވަޒީފާގެ މާރުދުވަހުގައި ދިރިއުޅުން ކުރިއަރާއިރު ހުނަރުތަކެވެ.

ލިޔުންކިޔުން ދަސްކުރުމާއި ދަސްކޮށްދިނުމުގައި ޝާމިލުވާ އެންމެހާ ލިޔުން ކިޔުން ދަސްކުރުމުގެ ދުވަސް ޚާއްޞަ ކުރެއްވުމާއި ތަހުނިޔާ އަރިސްކުރަމެވެ.

ވައްސަލާމް ޢަލައިކުމް

8 ސެޕްޓެމްބަރ 2020

ޢާއިޝަތު ޢަލީ

މިނިސްޓަރ އޮފް އެޑިޔުކޭޝަން